

ERCİYESYeminli Mali Müşavirlik ve
Bağımsız Denetim A.Ş.GevherNesibe Y.D. 342 028 6345
Ticaret Sicil No. 19263
www.erciyesymm.com.tr
bilgi@erciyesymm.com.trG.Nesibe Mh. Tekin Sk. İmtaş Park Kat: 5
No:4/15-16 Kocasinan / KAYSERİ
Tel: 0 352 235 24 84 Faks: 0 352 235 04 96**SİRKÜ : 2013/25****Konu : Çalışan sayısı 50 kişiden az olan
Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan
İşyerlerinde iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi
İstihdam etme zorunluluğu****KAYSERİ
27.12.2013**

Muhasebe, Personel Müdürlükleri'ne

Hatırlanacağı üzere **02.08.2013** tarihli Resmi Gazetede yayımlanan **6495 sayılı** (torba) **Kanunla** 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun yürürlükle ilgili 38 inci maddesinin (1) inci fıkrasının (a) bendinin (1) ve (2) nolu alt bentleri değiştirilerek "iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimiyle gerektiğinde (yardımcı) sağlık personeli istihdam etme" zorunluluğunun başlangıç tarihi; tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde (30.06.2013 iken) **01.01.2014** tarihine ve az tehlikeli sınıfta yer alan apartman kapıcılığı vb. işyerlerinde de (30.06.2014 iken) **01.07.2016** tarihine **ötelenmiştir**. (İş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili uzman personel istihdam etme zorunluluğu, çalışan sayısı 50 ve daha fazla olan bütün işyerlerinde - tehlike sınıfı ayrımı yapılmaksızın 31.12.2012 tarihinde zaten başlamış olduğundan, bu işyerlerinin uzman çalıştırma yükümlülüğünde öteleme söz konusu olmamıştır.)

Buna göre "iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimiyle gerektiğinde (yardımcı) sağlık personeli istihdam etme" zorunluluğu başlangıç tarihi işyeri tehlike sınıf dereceleri ve çalışan sayılarına göre aşağıdaki şekilde olmuştur.

Çalışan Sayısı	Tehlike Sınıfı	Zorunluluk Başlangıç Tarihi
50 Kişiden Az (1-49)	Tehlikeli ve çok tehlikeli	01.01.2014
50 Kişiden Az (1-49)	Az tehlikeli	01.07.2016
50 Kişiden Fazla (50-)	Az tehlikeli, tehlikeli ve çok tehlikeli	31.12.2012

Aşağıda tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan ve de çalışan sayısı 50 kişiden az (1 – 49) olan işyerlerinin iş sağlığı ve güvenliği konularında uzman kişileri istihdam etme yükümlülükleri hakkında açıklamalar yapılmıştır. Bu vb. konularda çok daha detaylı bilgiler edinmek istenildiği takdirde 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunuyla ilgili **06.02.2013** tarih ve **2013/06** sayılı sirkülerimizle bu sirkülerde sözü edilen tebliğ ve yönetmeliklere bakılmalıdır.

1) Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan ve 50 kişiden az (1 – 49) işçi istihdam edilen işyerleri 01.01.2014 tarihinden itibaren iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve de gerekiyorsa (yardımcı) sağlık personeli istihdam etmek zorundadır.

1.1) İşyeri tehlike sınıfının belirlenmesi

Bir işyerinin az tehlikeli, tehlikeli ve de çok tehlikeli tehlike sınıflarından hangisinde yer aldığı, **26.12.2012** tarihli Resmi Gazetede yayımlanmış bulunan İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliği ekindeki listeye bakılarak belirlenmelidir. 6331 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi ile bu Tebliğe göre bir işyerinin tehlike sınıfı belirlenirken **işyerinde yürütülen ve işyerinin kuruluş amacı olan asıl işin tehlike sınıfının dikkate alınması gerekmektedir**. İşyerinde 1'den fazla asıl iş tanımına uygun faaliyetin yürütülmesi halinde de

bu işlerden tehlike sınıfı yüksek olan işin tehlike sınıfının esas alınması gerekmektedir. Tebliğe göre erkek berberleri, bayan kuaförleri, hamamlar, ayakkabı tamirciliği, diş hekimi muayenehanesi, halı – kilim imalatı, büyükbaş hayvan yetiştiriciliği, kasap dükkânı, et ve sakatat reyonu bulunan gıda marketi vb. faaliyetlerin görüldüğü işyerlerinin “tehlikeli” sınıfta yer aldığını, bina inşaatı, yer altı - su altı işleri, akaryakıt – LPG satış istasyonu vb. işlerin de çok tehlikeli sınıfta yer aldığını örnek olarak ifade edebiliriz.

1.2) İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinde istihdam edilecek “uzman” kişilerin temini

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 6 ncı maddesindeki düzenlemelere göre; işveren, işyerindeki mesleki risklerin önlenmesi ve bu risklerden korunulmasına yönelik çalışmaları da kapsayacak şekilde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sunulması için işyerindeki çalışanları arasından işyeri tehlike sınıfına uygun **uzmanlık sertifikası olan kişileri iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personeli olarak görevlendirebilecektir.** Dolayısıyla işyerinde uygun niteliklere ve gerekli belgeye sahip personelin olması halinde işyerinin tehlike sınıfı ve çalışan sayısı da dikkate alınmak ve bu kişiler arasında işbirliği ve koordinasyon sağlamak suretiyle anılan hizmetlerin işveren tarafından yerine getirilmesi mümkün bulunmaktadır. Ancak istihdam edilen personel arasında bu niteliklere sahip eleman(lar)ın bulunmaması halinde, işyerine (yeni) uzman personel alınabileceği gibi bu hizmetlerin tamamı veya bir kısmı **OSGB 'lerden**, yani Türk Ticaret Kanununa göre faaliyet gösteren şirketler tarafından işyerlerine iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri sunmak üzere kurulan gerekli donanım ve personele sahip olan ve Bakanlıkça da yetkilendirilmiş birimler olan **ortak sağlık güvenlik birimlerinden hizmet alınarak da yerine getirilebilecektir.**

2) Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan ve 50 kişiden az (1 – 49) işçi istihdam edilen işyerinde iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi istihdam edilmemesi ve OSGB' lerden de hizmet alınmamasının müeyyidesi!

2.1) İşyerlerinde yapılacak denetimlerde veya meydana gelen iş kazası ya da meslek hastalığı dolayısıyla yapılacak tahkikatlarda; **araştırma ve inceleme yapılan işyerinde iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi istihdam edilmediği ve OSGB (ortak sağlık ve güvenlik birimi) nden de hizmet alınmadığının tespiti halinde** 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 26 ncı maddesinin (1) inci fıkrasının (b) bendi uyarınca **uygulanacak olan idari para cezasının miktarı, 01.01.2014 tarihinden itibaren istihdam yapılmayan her bir ay için (5.390,00 x 2 =) 10.780,00 TL. olacaktır.** Örneğin denetlenen işyerinde iş güvenliği uzmanı çalıştırıldığı fakat işyeri hekimi çalıştırılmadığının tespiti halinde ise bu cezanın tutarı istihdam yapılmayan her bir ay için 5.390,00 TL. olacaktır. Ancak belirtilen idari para cezası tutarları 2013 yılına ait miktarlar olup, ceza tutarları **2014** yılında (bu yıl için belirlenecek olan yeniden değerlendirme oranı kadar) artırılarak uygulanacaktır!

2.2) Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıflarda yer alan ve 50 kişiden az (1 – 49) işçi istihdam edilen işyerlerinde iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi istihdam edilse veya bu personelin istihdamı yerine hariçten (OSGB den) hizmet alınsa bile işverenin; **uzmanlara araç – gereç – mekan sağlamaması veya mevzuata uygun olan ve işverene yazılı olarak bildirilen tedbirleri yerine getirmemesi veyahut da bu kişilerin hak ve yetkilerini kısıtlaması** hallerinde de 6331 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin (1) fıkrasının ilgili bentleri uyarınca her biri için ayrı idari para cezası uygulanması gerekmektedir!

2.3) Yasal zorunluluğa aykırılığın idari para cezası boyutu da bir yana tehlikeli ve çok tehlikeli sınıflardan birinde yer alan ve 50 kişiden az (1 – 49) işçi istihdam edilen işyerlerinde meydana gelecek iş kazası veya meslek hastalığı nedeniyle SGK denetim elemanlarınca yapılacak araştırma ve incelemelerde ilgili işyerinde “iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi istihdam edilmediği gibi hariçten OSGB lerden de hizmet alınmadığının” tespiti halinde, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından “ işçilerin sağlığını koruma ve iş güvenliği ile ilgili mevzuat hükümlerine aykırı hareket edilmesi, işyerinde meydana gelebilecek iş kazaları ve meslek hastalığı risklerine karşı önlem almakla görev ve yetkili iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi istihdam edilmemesi nedeniyle 5510 sayılı Kanunun 76 ncı maddesi uyarınca, tahkik ettirilen iş kazası veya meslek hastalığı için Kurum tarafından o güne kadar yapılmış olan (ve ileride de yapılması muhtemel) tüm giderlerin işverenden tazmin ettirilmesi gerekmektedir! Tahkik ettirilen iş kazası veya meslek hastalığının ölüm ya da maluliyeti gerektiren uzuv kaybıyla sonuçlanmış olması halinde ise işverene rücu edilecek tazminat tutarının birkaç yüz bin liradan aşağı olmayacağı da unutulmamalıdır!

3) İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin giderlere devlet desteği

6331 Sayılı Kanunun 7 nci maddesindeki düzenlemelere ve konuya ilişkin Yönetmeliğe göre; Kamu kurum ve kuruluşları hariç, **ülke genelinde** çalışan sayısı 10 kişiden az (1 – 9) olan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyeri işverenlerine, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerine ilişkin giderleri için destek sağlanacaktır. Destek uygulamasının usul ve esaslarını belirleyen yönetmelik (henüz) **24.12.2013** tarihli Resmi Gazetede yayımlanmış olup, detaylı bilgi için bu yönetmeliğe bakılmalıdır.

4) İstihdam edilecek iş sağlığı ve güvenliği elemanlarına ilişkin bildirimler elektronik ortamda yapılmalıdır

İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliğinin 14 üncü maddesinin (5) inci fıkrasında da açıklandığı üzere işyeri yetkilileri tarafından İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü'nün oluşturduğu (İş Sağlığı ve Güvenliği Kayıt, Takip ve İzleme Programı) İSG – KATİP 'den sisteme giriş yapılarak görevlendirilmek istenen uzman kişilerle düzenlenen sözleşme veya görevlendirme belgesinin Genel Müdürlüğe bildirilmesi ve Genel Müdürlükçe de bunların (3 gün içinde) onanması gerekmektedir. Uzman personel istihdam etmek yerine hariçten hizmet alınacak olunması halinde bu bildirimlerin OSGB tarafından yapılması gerekmekte ve aynı şekilde fesihlerinde Genel Müdürlüğe bildirilmesi gerekmektedir.

Kurumun görev ve yetkilileri tarafından hangi işyerlerinin iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin uzman personel istihdam ettiği bu sistem üzerinde görülebildiğinden, denetimler de yine bu sistem üzerinden yapılabilmektedir.

Bilgi ve gereği rica olunur.

